

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200138
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8421200138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému : T. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 312,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 10Csp/20/2021-76 zo dňa 30. júna 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 43, § 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 39, § 53 ods. 1, § 54 ods. 2, § 524, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.01.2021 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 312,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 312,30 eur od 11.02.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

4. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzatvorenej medzi postupcom DIGI SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom Rontgenova 26, 851 01 Bratislava, IČO: 35 701 722 a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Tvrdil, že postupca a žalovaný uzavreli dňa 20.10.2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX ktorej predmetom bol záväzok postupcu zriadiť a poskytovať službu : nájom hd stb, nájom koncového zariadeniam aktivačný poplatok za stb, základná inštalácia technikom v súlade so všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb a cenníkom pre poskytovanie služieb podniku a záväzok žalovaného riadne a včas platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať svoje povinnosti v súlade s touto Zmluvou. Podľa tvrdenia žalobcu cena za poskytované služby bola stanovená podľa Zmluvy v osobitných podmienkach pre poskytovanie služieb satelitnej televízie, všeobecných podmienkach pre poskytovanie verejných služieb a cenníku pre poskytovanie služieb postupcu. Za poskytnuté služby vystavil postupca podľa žaloby žalovanému faktúry znejúce na sumu spolu 378,30 eur. V rámci faktúry č. XXXXXXXXXX si postupca podľa žalobcovho

tvrdenia uplatnil aj pokutu za nevrátenie zariadení špecifikovaných v Zmluve ako aj predmetnej faktúre z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného vrátiť po skončení Zmluvy predmetné technické zariadenia. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na zľavy, ktoré postupca poskytol žalovanému na základe tejto Zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadenia spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaný splnil svoju povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mal žalovaný k dispozícii len na dobu trvania Zmluvy za účelom čerpania služieb. Účelom poplatku je okrem náhrady nákladov postupcu tiež snaha predísť situáciám, ktoré sa vo všeobecnosti bez uplatňovania sankcií za nevrátenie zapožičaných zariadení vyskytujú, a to situáciám, kedy užívatelia prevezmú od postupcu zariadenia (niekedy aj desiatky kusov) a následne ich predávajú a tým sa neoprávnene obohacujú. Postupca/žalobca si pokutu uplatňuje ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného, spočívajúcej v nevrátení zariadení. Vzhľadom na to, že žalovaný uvedené faktúry za poskytnuté služby postupcovi neuhradil riadne a včas, postupca odstúpil od Zmluvy v súlade s ust. § 44 ods. 11. písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov ako aj v súlade s ustanoveniami všeobecných podmienok pre poskytovanie verejných služieb. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 378,30 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 378,30 eur a príslušenstva vo výške 0,00 eur, a to v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalobca uviedol, že na základe svojho dispozičného oprávnenia uplatňuje si žalobou len nárok vyplývajúci z faktúry č. XXXXXXXXXXXX na sumu 312,30 eur so splatnosťou 10.02.2018 z ktorej žalovaný ani po postúpení pohľadávky neuhradil nič.

5. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a pripojil k nej Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019, Oznamenie o postúpení pohľadávky, Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb, Osobitné podmienky pre poskytovanie služieb káblovej televízie, Osobitné podmienky pre poskytovanie služieb satelitnej televízie a internetového prístupu, Cenník pre poskytovanie verejných služieb, Faktúry, pokus o zmier a prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok.

6. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami, výzvou vyjadriť sa k nej a poučením o možnosti zastúpenia a o jeho procesných právach a povinnostiach bola do vlastných rúk doručená dňa 10.05.2021 písomne nevyjadril.

7. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzatvorenej podľa zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách č. XXXXXXXXX súd zistil, že obchodná spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. uzavrela so žalovaným dňa 20.10.2015 túto zmluvu, ktorou sa zaviazala zriadiť a poskytovať služby žalovanému a žalovaný sa zaviazal tomuto platiť cenu a poplatky v zmysle zmluvy a to prostredníctvom služby SIPO s tým, že fakturačná adresa je totožná s bydliskom. Predmetom zmluvy bola služba satelitnej televízie - základný balík, Satelit Štandard. V časti zmluvy označenej ako „Spôsob a typ inštalácie“ sú uvedené možnosti samoinštalácia (predajné miesto), základná inštalácia technikom (50 eur jednorazovo) a rozšírené inštalácie technikom, pričom v zmluve zvolená, zaškrtnutá je samoinštalácia. Aj v preberacom protokole predloženom žalobcom (čl. 15 - 16 spisu) je uvedené, že služba zriadená bola samoinštaláciou. Dojednaná bola doba viazanosti 24 mesiacov. V Zmluve je uvedené, že pri podpise zmluvy žalovaný prevzal koncové zariadenia - HD STB, 1ks STB, Prvé STB, Druhé STB, diaľkový ovládač, zdrojový kábel a adaptér. Podľa zmluvy cena prenájmu zariadenia bola 1,50 eur mesiac/kus.

8. Faktúrou č. XXXXXXXXXX (čl. 20 spisu), splatnou dňa 10.09.2016 spoločnosť DIGI SLOVAKIA s.r.o. vyúčtovala žalovanému za nájom koncového zariadenia sumu 21,-eur. Ďalšími faktúrami účtovala mu za nájom zariadenia sumu 3,-eurá.

9. Faktúrou č. XXXXXXXXXX (rub čl.21 spisu), splatnou dňa 10.02.2018 spoločnosť DIGI SLOVAKIA s.r.o. vyúčtovala žalovanému za aktivačný poplatok za STB sumu 26,50 eur, pokutu za nevrátenie Scart kábla v sume 6 eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača v sume 20,- eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia v sume 100,- eur, pokutu za nevrátenie smart karty v sume 39,80 eur, pokutu za

nevrátenie zdrojového kábla v sume 20,- eur, pokutu za porušenie záväzku viazanosti v sume 50,- eur a základnú inštaláciu technikom v sume 50,- eur, teda celkovo 312,30 eur.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a po vykonanom dokazovaní žalobu mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo jednak nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čo samo osebe bolo dôvodom pre zamietnutie žaloby bez ďalšieho. Preukázaná však nebola ani samotná vecná dôvodnosť uplatneného nároku, čo by viedlo k zamietnutiu žaloby i keby žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal, čo však neurobil.

11. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, uvedenou otázkou sa súd musel zaoberať ex offo, nakoľko uplatňovaná bola pohľadávka zo záväzkového vzťahu, ktorý mal byť žalovaným uzavretý s telekomunikačným podnikom, spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, a.s., pričom nemožno opomenúť, že priamo zákon o elektronických komunikáciách nad rámec všeobecnej úpravy v Občianskom zákonníku upravuje osobitné zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky podniku, ktorých splnenie tu žalobca nesúci dôkazné bremeno nepreukázal.

12. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky telekomunikačného podniku v § 43 ods.13 zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu telekomunikačným podnikom preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky už pri podaní žaloby. Teda už pri podaní žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto zákonných podmienok. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (tu zastúpeného advokátom) na predloženie takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o neprípustné preferenčné zaobchádzanie, zvýhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Nepredloženie týchto dôkazov a nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe. V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Preto bolo na žalobcovi, aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie a splnenia zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky telekomunikačného podniku, čo sa nestalo.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že subjektom s ktorým žalovaný uzavrel zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej mala podľa tvrdení žalobcu vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale telekomunikačný podnik- obchodná spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. ktorej predmetom podnikania zapísaným v obchodnom registri je okrem iného poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb (zriaďovanie a prevádzkovanie verejnej telekomunikačnej siete) a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému bola mu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offo, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offo viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

14. Podľa názoru súdu nebola v spore preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu, čo bol prvý dôvod, pre ktorý súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Bolo na žalobcovi ako tvrdenému postupníkovi pohľadávky (v čase podania žaloby bol navyše žalobca zastúpený advokátom) aby spolu so žalobou predložil dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie v spore, čo sa nestalo. Žalobca tu uplatnené nároky vyvodzuje zozmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi Podnikom - DIGI SLOVAKIA, s.r.o. a žalovaným ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Zmluva o poskytovaní verejných služieb nie je upraveným typom zmluvy v Obchodnom ani Občianskom zákonníku, upravená je v osobitnom zákone č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, pričom svojím charakterom ide o zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Niet tak pochyb, že medzi žalovaným ako fyzickou osobou nepodnikateľom a spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o. jednalo sa o spotrebiteľský, občianskoprávny vzťah.

15. Ako uvádza sama zmluva, táto uzavretá bola podľa zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, pričom spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. označená je v nej ako „Podnik“, ktorým sa podľa § 5 ods.1 uvedeného zákona rozumie každá osoba, ktorá splnila oznamovaciu povinnosť podľa § 15 s tým, že poskytovanie siete alebo služby v oblasti elektronických komunikácií pre tretiu osobu je podnikaním. Žalovaný v zmluve označený bol ako účastník, ktorým sa podľa § 5 ods.4 uvedeného zákona rozumie koncový užívateľ, ktorý uzatvoril s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o poskytovaní verejných služieb.

16. V § 43 zákona č.351/2011 Z.z. označenom ako „práva a povinnosti podniku a užívateľa“ je obsiahnutý odsek 13, podľa ktorého (bolo tomu tak aj v čase, keď mala byť uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok, teda ku dňu 27.03.2019) ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

17. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky telekomunikačného podniku obsiahnutá v zákone č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách je teda osobitnou úpravou (lex specialis) vo vzťahu k všeobecnej úprave (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o podobnú situáciu a právnu úpravu, ako v prípade postúpenia bankových pohľadávok, kde § 92 ods.8 Zákona o bankách veľmi podobne normuje zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky. Ustanovenie § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách predstavuje teda k ustanoveniu § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky osobitné zákonné ustanovenie (lex specialis), ktorého cieľom ratio legis je sprísnenie postúpenia pohľadávky podniku a vytvorenie priestoru na strane spotrebiteľa zabrániť postúpeniu pohľadávky. Porušenie týchto zákonných pravidiel spôsobuje neplatnosť právneho úkonu pre rozpor so zákonom.

18. Vzhľadom na uvedené nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o elektronických komunikáciách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z telekomunikačných podnikov na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky podniku tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách, teda podnik môže svoju pohľadávku postúpiť až po predchádzajúcej písomnej výzve podniku, a ak účastník je napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči Podniku.

19. Podľa § 525 ods.2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 27.03.2019 nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. Súd je toho názoru, že postúpenie pohľadávky Podniku, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami podľa § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách je právnym úkonom odporujúcim zákonu, a tým absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Ako už súd uviedol, ide o analogickú úpravu, ako je úprava § 92 ods.8 zákona o bankách vo vzťahu ku ktorej Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutí zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017 už uzavrel, že podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

21. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia pohľadávky telekomunikačného podniku v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Vzhľadom na uvedené je pritom podľa názoru súdu neprípustné, aby v spotrebiteľskom vzťahu aj vzhľadom na vnútroštátnu normatívnu právnu úpravu ochrany spotrebiteľa (okrem iného pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, § 53 ods.1 až 3 a 5 Občianskeho zákonníka) ako aj európsky systém ochrany spotrebiteľov boli tieto záväzné pravidlá a zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podniku akokoľvek obchádzané, napríklad prostredníctvom podnikmi predformulovaných zmluvných ustanovení vrátane Všeobecných podmienok, ktoré by im umožňovali aby ich pohľadávky, ktoré majú voči účastníkom postupovali na iné subjekty (postupníkov) v rozpore so zákonnými pravidlami podľa ust. § 43 ods.13 uvedeného osobitného zákona.

22. S poukazom na vyššie uvedené v danom prípade prvým dôvodom, pre ktorý žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené je to, že žalobca vôbec nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky podniku v zmysle vyššie citovaného § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách.

23. Žalobca nepredložil dôkaz, že bol dodržaný daný zákonný postup, a že teda postúpeniu pohľadávky predchádzala písomná výzva podniku po ktorej účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní bol v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku. Na splnenie dôkaznej povinnosti a unesenie dôkazného bremena žalobcu v tomto smere bolo potrebné predložiť písomnú výzvu podniku s dôkazom o jej doručení, či aspoň odoslani žalovanému viac ako 90 dní pred postúpením pohľadávky, čo sa nestalo. Žalobca žiadnu takú výzvu súdu nepredložil. Jediná výzva, ktorú súdu predložil je až jeho vlastná predžalobná výzva-pokus o zmier zo dňa 13.11.2020, teda až z času po postúpení pohľadávky.

24. Za výzvu podľa § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách v žiadnom prípade nemožno považovať samotné faktúry (odhliadnuc od toho, že ani ich doručenie účastníkovi nebolo preukázané), vystavením ktorých si Podnik plnil inú zákonnú povinnosť, a to podľa § 43 ods. 12 zákona o elektronických komunikáciách, keďže podľa tohto 7 10Csp 20/2021 zákonného ustanovenia účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

25. Faktúra nemôže byť výzvou podľa § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách logicky už preto, že ak zákon v jednom ustanovení (§ 43 ods.12) osobitne uložil povinnosť podniku predložiť účastníkovi vždy faktúru, aby vôbec mal nárok na zaplatenie ceny služieb a následne v hneď nasledujúcom ustanovení (§ 43 ods.13) povinnosť samostatnej písomnej výzvy pred postúpením, tak je zjavné, že musí to byť iná, osobitná, samostatná výzva, nie faktúra, ktorá sa má účastníkovi prekladať vždy, lebo inak by úprava v § 43 ods.13 nemala žiaden zmysel a bola by zbytočná.

26. V danom prípade žalobca spolu s podanou žalobou nepredložil písomnú výzvu podľa § 43 ods.13 zákona o elektronických komunikáciách ani dôkaz jej doručenia (či doručovania do sféry dispozície žalovanému), teda nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky telekomunikačného podniku. Nepreukázanie postupiteľnosti pohľadávky je samostatným dôvodom pre nevyhovenie žaloby, lebo má za následok, že súd nemá žalobcom za preukázané, že žalobca ako tvrdený postupník platne nadobudol tu uplatňovanú pohľadávku.

27. Žalobca na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie súdu predložil Oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 30.04.2019, bez dôkazu o jeho doručovaní žalovanému. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto

rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky telekomunikačného podniku v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 43 ods.13 zák. o elektronických komunikáciách.

28. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke zaujal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 Občianskeho zákonníka). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

29. Ani prípadné neplnenie povinnosti účastníka platiť cenu telekomunikačných služieb nič nemení na tom, že súd musel z úradnej povinnosti prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani prípadná, čo by i nesporná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi - spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o elektronických komunikáciách tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka, keďže dlžník na neplatnosti postúpenia pohľadávky žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil. Navyše nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nemá žiaden súvis a vplyv na to, či existuje (a trvá) alebo neexistuje záväzok z pôvodnej zmluvy, keďže postúpenie pohľadávky týka sa len zmeny v osobe veriteľa a nie pohľadávky ako takej. Už len z uvedených dôvodov súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

30. Len pre úplnosť súd uvádza, že ani samotný nárok uplatnený tu žalobou nepovažuje za dôvodný a súdne vymáhateľný, čo by i v prípade preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nevyhnutne viedlo k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu. Žalobca uplatňuje podľa žaloby len nároky vyúčtované žalovanému faktúrou č.XXXXXXXXXX (rub čl.21 spisu), splatnou dňa 10.02.2018 ktorou spoločnosť DIGI SLOVAKIA s.r.o. vyúčtovala žalovanému za aktivačný poplatok za STB sumu 26,50 eur, pokutu za nevrátenie Scart kábla v sume 6 eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača v sume 20,- eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia v sume 100,- eur, pokutu za nevrátenie smart karty v sume 39,80 eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla v sume 20,- eur, pokutu za porušenie záväzku viazanosti v sume 50,- eur a základnú inštaláciu technikom v sume 50,- eur, teda celkovo 312,30 eur.

31. Pokiaľ ide o sumu 50,-eur titulom úhrady „základnej inštalácie technikom“, žalobca vôbec nepreukázal ani neodôvodnil jej opodstatnenosť a dôvodnosť. Podľa predloženej zmluvy ako spôsob a typ inštalácie bola tu zvolená Samoinštalácia a nie základná inštalácia technikom s poplatkom 50,-eur. Aj podľa preberacieho protokolu Spôsob zriadenia služby bola samoinštalácia a nie inštalácia technikom. Žalobca preto vôbec nepreukázal dohodu na službe, ktorá žalovanému bola vyúčtovaná. Podľa osobitných podmienok pre poskytovanie služieb satelitnej televízie (čl.38 spisu), konkrétne ich článku II - vymedzenie základných pojmov a výkladové pravidlá „Inštalácia“ znamená vykonanie všetkých úkonov nevyhnutných na pripojenie do siete, na ktorých vykonanie, resp. zabezpečenie sa v zmluve zaviazal podnik s výnimkou prípadu, ak sa účastník dohodol s podnikom v zmluve na samoinštalácii. „Samoinštalácia“ je spôsob zriadenia Služby satelitnej televízie, kedy jednotlivé úkony zriadenia sú realizované účastníkom podľa inštrukcií alebo návodu dodaného podnikom. Tento spôsob zriadenia služby satelitnej televízie vykonáva účastník na základe samoinštaláčného balíka doručeného podnikom. Samoinštalácia môže byť realizovaná prostredníctvom predajného miesta podniku alebo prostredníctvom kuriéra výlučne v prípade, že je to technicky prípustné.

32. Keďže v zmluve aj v preberacom protokole sú výslovne zaškrtnuté políčka o dojednaní Samoinštalácie, hoci formuláre ponúkali aj možnosť dohody Základnej inštalácie technikom, kde však toto políčko zaškrtnuté nie je, nebol preukázaný vôbec základ daného nároku a jeho dôvodnosť. 35.

Ani vyúčtované zmluvné pokuty neboli dôvodné. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

33. Pokiaľ ide o pokuty, v článku 2 záverečných ustanovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb sú uvedené pokuta za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého STB 9 10Csp 20/2021 zariadenia v prenájme zo strany účastníka 50,-eur, za stratu nevrátenie alebo poškodenie každej Smart karty zo strany účastníka 19,90 eur, za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého zdrojového kábla resp. adaptéra 10,-eur, za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého diaľkového ovládača zo strany účastníka 9,90 eur.

34. Na základe uvedeného preto nie je zjavné, z akých dôvodov si žalobca uplatňuje proti žalovanému uvedené zmluvné pokuty, keďže v danom prípade nebolo z jeho strany preukázané, že by došlo strate, prípadne odcudzeniu jednotlivých zariadení, alebo že by ich žalovaný odmietal žalobcovi vydať. Z obsahu spisu nevyplývalo a žalobca ani nijakým iným spôsobom nepreukázal, že by žalobca (jeho právny predchodca) bol žalovaného požiadal o vydanie poskytnutých zariadení. Na základe uvedeného súd vyhodnotil nárok na zmluvnú pokutu ako nedôvodnú, nakoľko neboli splnené predpoklady, za ktorých by žalobcovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu. Nebolo totiž preukázané, že by k nevráteniu, strate alebo odcudzeniu (poškodeniu) zariadení došlo. Súd preto poukazuje na to, že vlastníkovi veci poskytuje ochranu ustanovenie § 126 ods. 1, § 682 Občianskeho zákonníka. Vlastník je preto oprávnený domáhať sa vrátenia prenajatej veci v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

35. Vlastníckemu právu sa poskytuje ochrana aj prostredníctvom trestnoprávných predpisov, sú to najmä príslušné ustanovenia Trestného zákona o spáchaní, resp. naplnení skutkovej podstaty trestného činu krádeže, sprenevery, neoprávneného používania cudzej veci alebo poškodzovania cudzej veci. Žalobca nepreukázal, aby vlastník veci využil niektorú z týchto foriem ochrany, keďže zo žalobného návrhu ani predložených listín nevyplýva, žeby si takéto právo uplatnil na ochranu svojho vlastníckeho práva a ak si zvolil dojednanie o zmluvnej pokute postihujúcej zákazníka, to môže navodzovať dojem, že jeho skutočným záujmom nebolo opätovne ako vlastník aj vec držať a nakladať s ňou, aleže tu bola len zvolená možnosť získania náhrady za takúto vec prostredníctvom inštitútu zmluvnej pokuty. Zároveň je potrebné uviesť, že ide o zmluvnú pokutu účtovanú taktiež v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa sa prenáša za úhradu celej ceny zariadenia, ktorá nie je riadnym spôsobom verifikovaná a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl.87/1995 Zz.). Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (porovnaj vyššie cit. rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012).

36. V predmetnej veci súd považuje za neprijateľný samotný spôsob dojednávania zmluvnej pokuty, kedy dodávateľovi umožňuje domáhať sa zmluvnej pokuty v prípade nevrátenia zariadenia, ktoré je vo vlastníctve dodávateľa, bez toho, aby musel pred tým žiadať spotrebiteľa o vrátenie tohto zariadenia. Bez toho, aby žalovaný ako spotrebiteľ bol vyzvaný na vrátenie zariadení a bez toho, aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia nechce, alebo nemôže vrátiť, je účtovaná zmluvná pokuta, ktorá je vlastne núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanému bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté a predovšetkým v zmysle vyššie uvedeného bez toho, aby bolo verifikované, či táto cena - zmluvná pokuta skutočne zodpovedá cene predmetného zariadenia. Takúto konštrukciu zmluvnej pokuty, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi nemožno akceptovať. Je potrebné uviesť, že žalovaný sa nestal vlastníkom koncových zariadení, a teda vlastník má právo kedykoľvek žiadať o vrátenie týchto zariadení, a aj z tohto dôvodu súd má za to, že by zaplatenie pokút za nevrátenie jednotlivých zariadení spolu v sume 185,80 eur a súčasne ponechanie možnosti žalobcu, príp. jeho právneho predchodcu kedykoľvek žiadať o ich vrátenie, bolo neprimerané a nespravodlivé. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a

povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Aj vzhľadom na uvedené by súd musel zamietnuť žalobu žalobcu v časti, ktorou sa domáhal proti žalovanému zaplata zmluvnej pokuty za nevrátenie SCAR kábla zo strany účastníka v sume 6 eur, nevrátenie diaľkového ovládača v sume 20,- eur, nevrátenie koncového zariadenia v sume 100,- eur, nevrátenie smart karty v sume 39,80 eur, nevrátenie zdrojového kábla v sume 20,- eur, teda celkovo v sume 185,80 eur.

37. Súd žalobcovi dáva do pozornosti aj to, že i Krajský súd v Prešove, ktorý je odvolacím súdom aj tunajšieho súdu posudzoval platnosť obdobného dojednania o zmluvnej pokute a v rozsudku z 23.2.2015 sp.zn.1Co/24/2015 argumentáciu snažiacu sa presvedčiť súd o platnosti dojednaní o zmluvných pokutách, za diaľkový ovládač, za kartu, za ostatné príslušenstvo a existencii nároku na ne odmietol, keď sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa (rozsudok Okresného súdu Humenné sp.zn.11C/151/2014 zo dňa 27.10.2014), že dojednanie o takejto zmluvnej pokute je v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ ide o špecifikované časti predmetnej zmluvnej pokuty týkajúce sa nevrátenia zariadení (boxu, diaľkového ovládača, karty a príslušenstva), ide podľa Krajského súdu v Prešove o zmluvnú pokutu účtovanú taktiež v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa sa prenáša cena zariadení, ktorá nie je riadnym spôsobom verifikovaná a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení. Bez toho, aby žalovaná ako spotrebiteľka bola vyzvaná na vrátenie zariadení a bez toho aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia nechce, alebo nemôže vrátiť, je účtovaná zmluvná pokuta, ktorá je vlastne núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanej bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté a predovšetkým v zmysle vyššie uvedeného bez toho, aby bolo verifikované, či takáto cena - zmluvná pokuta skutočne zodpovedá cene predmetného zariadenia. Takúto konštrukciu zmluvnej pokuty, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, nemožno podľa Krajského súdu v Prešove akceptovať.

38. Súd sa plne stotožňuje s uvedenými závermi vo svetle ktorých absolútne nemôže obstať argumentácia, že žalovanému nič nebránilo aby sám na ktoromkoľvek predajnom mieste vrátil uvedené zariadenia, nakoľko ako už bolo uvedené, bez toho aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia žalovaný nechce, alebo nemôže vrátiť, je účtovaná zmluvná pokuta, ktorá je vlastne núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanému bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté a predovšetkým bez toho, aby bolo verifikované, či takáto cena - zmluvná pokuta skutočne zodpovedá cene predmetného zariadenia absolútne neprijateľná a neplatná.

39. V rámci faktúry č.XXXXXXXXXX sa žalobca domáhal aj zaplata zmluvnej pokuty 50,-eur za porušenie záväzku viazanosti, čo je tu zrejme zmluvná pokuta v zmysle preberacieho protokolu kde je uvedené, že v prípade nedodržania viazanosti v zmysle podmienok využitia kampane je účastník povinný uhradiť podniku odškodné, ktoré sa vypočíta ako súčet sumy 50,-eur ako zmluvnej pokuty pri predčasnom ukončení zmluvy a poskytnutej zľavy z jednorazových poplatkov v zmysle Cenníka. Žalobca právo na zaplata zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ako tzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával. Zmluvné dojednanie, obsiahnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb, týkajúce sa zmluvnej pokuty, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty; pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. V spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane, čo súd považuje za dôvod neprijateľnosti uvedenej sankcie.

40. V danej veci zmluvnú pokutu považuje súd za neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že z hľadiska času dodávateľ vôbec

nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Uvedené nezohľadnenie časového aspektu pri určení výšky zmluvnej pokuty súd považuje za ďalší dôvod jej neprijateľnosti (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/529/2015 z 18. 05. 2016).

41. Podľa názoru súdu takéto dojednanie zmluvnej pokuty, poukazujúc na vyššie spomenuté dôvody v ich celkovom súhrne, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, preto súd žalobcu v časti nároku na zmluvnú pokutu vo výške 50,-eur by musel aj tak zamietnuť. Súd v tejto súvislosti poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

42. Len pre úplnosť súd uvádza, že ak by aj dojednanie o zmluvnej pokute bolo platné, i tak by bola žaloba v časti o zaplatenie zmluvných pokút nedôvodná, vzhľadom na žalobcom v žalobe tvrdené odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb pôvodným veriteľom. S odstúpením od zmluvy je totiž spojený zánik práv a povinností zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku vrátane práv a povinností zo zmluvnej pokuty. Podľa Občianskeho zákonníka sa odstúpením od zmluvy zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc; § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú práva z nej aj napriek jej zrušeniu s účinkami od vzniku zmluvy odstúpením od spotrebiteľskej zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pretože spotrebiteľa zaväzuje nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie, ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Preto ak pôvodný veriteľ odstúpil od zmluvy, odstúpením od zmluvy túto zrušil s účinkami od začiatku (ex tunc; § 48 ods. 2), čím zanikli práva a povinnosti zo zmluvy a momentom odstúpenia od zmluvy vznikli práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka). Keďže v prípade žalovanému poskytnutých telekomunikačných služieb takáto reštitúcia in natura nebola možná, keďže tieto ich poskytnutím boli spotrebované, bolo treba zo strany žalovaného poskytnúť peňažnú náhradu, ktorá znamená ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno vrátiť in natura, tu ňou bola cena poskytnutých služieb. V prípade žalovaného to teda znamenalo povinnosť zaplatiť neuhradenú cenu poskytnutých služieb, nie však už pôvodne dojednanú zmluvnú pokutu.

43. Uvedené závery tunajšieho súdu vo vzťahu k zmluvným pokutám a ich nedôvodnosti už nemôžu byť pre žalobcu nijako nové či prekvapivé. Súd v tejto súvislosti poukazuje na spor žalobcu vedený u neho pod sp.zn.10Csp/60/2020 kde rovnako totožné zmluvné pokuty zo zmluvy so spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o. uplatňované žalobcom boli súdom rozsudkom zo dňa 16.04.2021 právoplatne zamietnuté.

44. Z faktúry číslo XXXXXXXXXX tak ako jediný nárok, ktorý má základ v zmluve, je riadne platne dojednaný a prípustný by bol preto len nárok na zaplatenie Aktivačného poplatku za STB vo výške 26,50 eur, ani ten však nemožno žalobcovi priznať pre už odôvodnené nepreukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore.

45. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov (nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie a navyše aj nedôvodnosť nároku na zmluvné pokuty a poplatku za základnú inštaláciu technikom) súd o žalobe žalobcu rozhodol tak, že ju v celom rozsahu zamietol.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 C.s.p. v spojení s § 262 ods.1 a 2 C.s.p.

47. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu včas. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

48. Nesprávny procesný postup videl v tom, že súd prvej inštancie v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 297 písm. b) C.s.p. a dokazovanie vykonal oboznámením listinných dôkazov predložených žalobcom. Podľa názoru žalobcu, vyššie uvedené ustanovenie je potrebné vykladať tak, že ak žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobcu a rovnako podľa názoru súdu sú tieto tvrdenia preukázané, tzn. skutkové tvrdenia neboli sporné, potom súd v zmysle ust. § 297 písm. b) C.s.p. žalobe vyhovie bez nariadenia pojednávania. Avšak v prípade, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) C.s.p., t. j. bez nariadenia pojednávania. Súd v priebehu konania žalobcovi žiadnym spôsobom neprezentoval, že by považoval za sporný žalobou uplatnený nárok, resp. akúkoľvek časť uplatneného nároku. Žalobca má za to, že v konaní predložil všetky relevantné dôkazy, ktoré deklarujú žalobcom uplatnený nárok a žiaden z nich nebol zo strany žalovaného ani len sčasti spochybnený. Konajúci súd počas konania zároveň ani neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, a - aj s ohľadom na to, že žalovaný nespochybnil nárok žalobcu žiadnym podaním, ktoré by bolo doručené žalobcovi - nemal preto žalobca dôvod a ani potrebu vyjadriť sa k povahe rozsudkom zamietnutého uplatneného nároku, čo však napokon nebolo zo strany súdu žalobcovi ani len umožnené, nakoľko nenariadil pojednávanie a neuviedol ani svoje predbežné právne posúdenie veci - v nadväznosti na čo žalobca ani nemohol mať pri nespornosti skutkových tvrdení medzi stranami sporu vedomosť o vnímaní uvedeného nároku ako sporného zo strany súdu a v dôsledku čoho mu bolo napokon znemožnené, aby odôvodnil a preukázal vznik a dôvodnosť uplatnenej pohľadávky. Tým súd prvej inštancie porušil zásadu kontradiktórnosti konania, považovanú za hlavný pilier spravodlivého súdneho procesu, vydal pre žalobcu extrémne prekvapivé rozhodnutie a takýmto nesprávnym procesným postupom tak znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

49. K splneniu podmienok pri postúpení pohľadávky na iný subjekt podľa ust. § 43 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jeho názoru preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 43 ods. 13 zákon o elektronických komunikáciách ukladá. V ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách nedefinuje náležitosti výzvy, ale len určuje jej formu, ktorá má byť písomná. Taktiež predmetné ustanovenie nepojednáva ani o forme doručovania písomnosti účastníkovi právneho vzťahu. S ohľadom na uvedené považuje žalobca za nesporné, že postupca vyzval žalovaného na splnenie jeho dlhu listami adresovanými žalovanému, napr. aj všetkými vystavenými faktúrami, ktoré sú svojím obsahom výzvami v zmysle ust. § 43 ods. 13 vyššie citovaného zákona. Pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na splnenie dlhu o. i. aj prostredníctvom Faktúry č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX ako faktúr za poskytované služby žalobcu pre žalovaného. V tejto súvislosti má žalobca za to, že pôvodný veriteľ písomne upozornil žalovaného o jeho vyúčtovaných a dlžných záväzkoch voči veriteľovi, resp. žalobcovi za spotrebované služby vo všetkých vystavených faktúrach a dokonca odporučil ich splatenie v určenej lehote splatnosti v každej z predmetných faktúr, ktoré sú zároveň aj relevantnou výzvou podľa ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávok ku dňu 27.03.2019, pričom do omeškania s plnením peňažného záväzku sa dostal žalovaný v zmysle predložených faktúr už v roku 2016. Z uvedeného dôvodu preto žalobca považuje podmienku omeškania žalovaného so splnením peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní v zmysle ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách za splnenú. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomným výzvam postupcu v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči postupcovi

nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. V zmysle ust. § 295 C.s.p. môže súd vykonať v spotrebiteľských sporoch aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, avšak v žiadnom prípade sa nestotožňuje s postupom vo veci konajúceho súdu, ktorý de facto popieral skutkové tvrdenia strán sporu (žalobcu), ktoré bolo potrebné v zmysle ust. § 151 ods. 1 C.s.p. považovať za nesporné. Ak mal súd pochybnosti o skutkových tvrdeniach žalobcu ohľadom doručovania výziev zo strany (pôvodného veriteľa) postupcu - napriek nespornosti týchto skutkových okolností - potom podľa názoru žalobcu mohol v zmysle ust. § 295 C.s.p. vykonať aj bez návrhu žalovaného ďalšie dôkazy - napr. mohol dopytovať žalovaného, prípadne postupcu, na vyjadrenie k takto uvedeným skutkovým tvrdeniam žalobcu, prípadne mohol postupcu v zmysle edičnej povinnosti dopytovať za účelom predloženia dôkazov na preukázanie týchto žalobcových tvrdení. Súd však podľa názoru žalobcu nepostupoval v zmysle ust. § 295 C.s.p. nakoľko žiadne takéto dôkazy nevykonal, ale z pozície pomyselného advokáta a zástupcu žalovaného ako spotrebiteľa (t. j. slabšej strany) aktívne rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu a napriek ich nepopretiu zo strany žalovaného (a tým aj nespornosti v zmysle ust. § 151 ods. 1 C.s.p.) zamietol žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v zmysle ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách (nepreukázanie doručenia výzvy pred postúpením). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 C.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 C.s.p. ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

50. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

51. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

52. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa odseku 3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

53. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej spoločnosť DIGI Slovakia, s.r.o. uzatvorila so žalovaným Zmluvu o poskytovaní verejných služieb. Podľa § 5 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, podnik na účely tohto zákona je každá osoba, ktorá poskytuje sieť alebo službu; poskytovanie siete alebo služby v oblasti elektronických komunikácií pre tretiu osobu je podnikaním.⁵⁾ Podľa odseku 2, užívateľ je osoba, ktorá používa alebo požaduje poskytovanie verejnej služby. Za užívateľa sa na účely tohto zákona považuje aj účastník a koncový užívateľ, ak sa ďalej neustanovuje inak. Podľa odseku 3, koncový užívateľ je osoba, ktorá používa verejnú službu alebo požaduje jej poskytovanie a túto službu ďalej neposkytuje a ani prostredníctvom nej neposkytuje ďalšie služby. Koncovým užívateľom je spotrebiteľ,⁶⁾ a ak ide o rozhlasové a televízne programové služby, aj poslucháč a divák. Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, účastník je koncový užívateľ, ktorý uzatvoril s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o poskytovaní verejných služieb. Keďže nepochybne ide o zmluvu spotrebiteľskú, preto súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a ustanovenia zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách.

54. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o poskytovaní verejných služieb právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o poskytovaní verejných služieb boli bez akýchkoľvek pochybností Všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

55. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bolo potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

56. V danom prípade Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.3.2019 DIGI SLOVAKIA, s.r.o. postúpila na žalobcu pohľadávku vo výške 378,30 eur. Žalobca si v konaní uplatnil pohľadávku vo výške 312,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 312,30 eur od 11.2.2018 do zaplatenia. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupom bol podnik poskytujúci verejnú službu, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách.

57. Podľa § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškani so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

58. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) Zákona o elektronických komunikáciách, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

59. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákon o elektronických komunikáciách, účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

60. V tomto ustanovení zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, ako špeciálny právny predpis upravoval osobitný postup pri postúpení pohľadávky inej osobe. Zákonnými podmienkami pre takéto postúpenie boli existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníckove omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

61. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy, pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby písomná výzva sa dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Nestačilo teda len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. Z dikcie ust. § 43 ods. 13 ďalej vyplýva podmienka omeškania účastníka 90 dní so splnením peňažného záväzku voči podniku po doručení výzvy do dispozičnej sféry účastníka. V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že za písomné výzvy možno považovať aj právnym predchodcom žalobcu vystavené faktúry, podľa názoru odvolacieho súdu nie je správne. Písomnou výzvou oznamuje dodávateľ účastníkovi zmluvného vzťahu, že je v omeškani s plnením vyplývajúcim z dohodnutého zmluvného záväzku. Aj keď obsahové náležitosti výzvy nie sú samostatne upravené v právnom predpise, logickým výkladom možno dospieť k záveru, že inštitút výzvy možno uplatniť až vtedy, ak je účastník zmluvného vzťahu v omeškani s plnením záväzku. Vystavenie faktúry v danom prípade je splnenie povinnosti podniku vyplývajúcej z ust. § 43 ods. 12 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách.

62. Z obsahu spisu a obsahu podaného odvolania vyplýva, že právny predchodca žalobcu si nesplnil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, o zaslaní výzvy účastníkovi právneho vzťahu. Ak neboli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky, vyplývajúce z právneho predpisu zákona o elektronických komunikáciách, nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky a teda súd prvej inštancie správne žalobu zamietol, z dôvodu, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu v konaní.

63. Naviac, tak ako aj konštatoval súd prvej inštancie, žalobca v konaní nepreukázal ani skutočnosť, že faktúry vystavené právnym predchodcom žalobcu, na ktoré sa žalobca odvolával v podanej žalobe, boli doručené do dispozičnej sféry žalobcu resp. nepreukázal ani ich odoslanie.

64. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na nesprávny procesný postup súdu, keď vo veci nenariadil pojednávanie. Ust. § 297 C.s.p. aj v prípade spotrebiteľských sporov umožňuje súdu vec prejednať bez nariadenia pojednávania ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Tieto zákonné podmienky bez akýchkoľvek pochybností splnené boli. Hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1.000 eur a rovnako spornými neboli ani skutkové tvrdenia vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky. Či na základe týchto skutkových okolností mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci.

65. Odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie mal vyzvať žalobcu na doplnenie dôkazov, ak považoval skutkové tvrdenie žalobcu za sporné je bez právneho významu.

66. V zmysle čl. 8 základných princípov C.s.p. sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

67. Podľa § 154 C.s.p. prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

68. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie má za to, že žalobca bol povinný označiť alebo predložiť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností do vyhlásenia uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým sa vyhlasuje dokazovanie za skončené (§ 154 C.s.p.).

69. Súd prvej inštancie vychádzal z listinných dôkazov založených v spise a vo veci správne rozhodol, nakoľko žalobca nepreukázal a ani netvrdil, že žalovanému bola doručená výzva o tom, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky.

70. V danom prípade zhodne s názorom súdu prvej inštancie je potrebné konštatovať, že ide o analogickú úpravu ako pri postúpení pohľadávky podľa zákona o bankách. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku z 15. decembra 2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020, zverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021 „12.5. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanom prípade je primárne zásadná skutočnosť (ktorú nemožno opomíňať), že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (zákonnými podmienkami) platného postúpenia pohľadávky z úveru je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zák. č. 483/2001 Z. z.), aby nedošlo k jeho porušeniu.“

71. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.

72. Hodnotenie dôkazov upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 191. Podľa tohto ustanovenia dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

73. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a

prostriedkami procesnej obrany spochybnený tím, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

74. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

75. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Myšlienkový postup konajúceho súdu pri rozhodovaní o uplatnenom nároku bol logicky zdôvodnený, a preto záver o neplatnosti postúpenia pohľadávky vo vykonanom dokazovaní je presvedčivý.

76. Strana sporu teda musí preukázať to, čo tvrdí, pretože len potom môže súd zobrať jej tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Ak teda žalobca v tomto prípade tvrdil, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a bol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, bol povinný svoje tvrdenie preukázať. Podľa súdnej judikatúry dôsledkom nesplnenia povinnosti tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť) je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre stranu, ktorá ich nespĺnila. Súd sám nie je povinný po významných skutočnostiach pátrať.

77. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

78. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

79. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

80. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).